

Deel 1

door [Marjolein van Trigt](#)
22 september 2009

Het Nederlands Film Festival houdt Utrecht van 23 september tot en met 2 oktober in zijn greep. Er zijn talloze competities voor de bijna driehonderd geselecteerde films. Daarnaast worden er talkshows georganiseerd, zijn er retrospectieven en speciale programma's en kan er gedanst en gegeten worden. Maar het draait natuurlijk allemaal om de nieuwe Nederlandse film.

Ouder worden, aftakelen, sterven

Erwin Olaf, On Beauty and Fall – Gouden Kalf Competitie
Michiel van Erp, 2009

Michiel van Erp staat vooral bekend om zijn droogkomische documentaires, waarin het onderwerp zichzelf vaak ongemerkt belachelijk maakt. Het is even schrikken dus als Van Erp de sympathieke Erwin Olaf voor zijn camera vraagt. Gelukkig blijkt de regisseur ook gecharmeerd van de lange fotograaf. De documentaire *Erwin Olaf, On Beauty and Fall* is een registratie van de herfst van 2008, waarin Olaf keihard werkt en daarnaast in het buitenland stad en land afreist om zijn werk te promoten. Dat eist zijn tol, vooral omdat hij lijdt aan longemfyseem, waardoor hij zich eigenlijk niet te veel mag inspannen. De dokter heeft hem gevraagd om terug te schakelen van de vijfde naar de derde versnelling, maar Olaf versnelt juist naar de zevende, zo stelt hij zelf.

Iets van de 'oude' Van Erp is terug te vinden in de interviews met verzamelaars van Olafs werk. Tout bekend Nederland blijkt de dwergen met erecties en de bebloede modellen aan de muur te hebben hangen. De opwinding die Olaf bij anderen oproept, blijkt hem zelf nauwelijks te beïnvloeden. Nuchter en een beetje verlegen ondergaat hij alle drukte. De ambitie om in het buitenland door te breken en het besef dat het uiteindelijk allemaal nergens over gaat, strijden in de film om voorrang.

Mooi zijn de scènes waarin de fotograaf zijn jeugdvriend en zijn moeder opzoekt. De jeugdvriend heeft eveneens longemfyseem, maar dan in een vergevorderd stadium. 'Roeland is mijn voorland, qua longemfyseem dan', merkt Olaf op. Ook ontroerend: moeder en zoon struinen door het tuincentrum. Zijn moeder biedt aan om het plantje te kopen dat Olaf (rijk en beroemd, Amsterdams appartement bijna afbetaald) mooi vindt. De sterke band tussen moeder en zoon loopt als een rode draad door de film. Maar het thema is verval: ouder worden, aftakeling, en ten slotte sterven. Van Erp vraagt dóór, zonder het bekende venijn in de staart, en weet Olaf ontroerende uitspraken te ontfutselen. Het is alsof je naar een tweegesprek tussen oude vrienden kijkt. Wie weet is dat ook wel zo, maar dan komt het de film alleen maar ten goede.